

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Марияна Димитрова Аргирова, дхн

Катедра по химични науки, Фармацевтичен факултет на МУ- Пловдив
на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната
длъжност „професор“ в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

1. Общо представяне на процедурата

Със заповед № РД-22-53 от 09.01.2026 г. на Ректора на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури по конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висшето образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.2. Химически науки (Органична химия, Биоорганична химия), обявен в ДВ бр. 96/11.11.2025 г. за нуждите на катедра „Органична химия“ на Химически факултет (ХФ). За участие в обявения конкурс е допусната доц. **Стоянка Николова Атанасова**, дх, от същата катедра. На първото заседание на научното жури, проведено на 21.01.2026 г. ми бе възложено да изготвя рецензия върху материалите, представени от кандидатката на електронен носител, които са в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ „Паисий Хилендарски“. Кандидатката е приложила декларация за оригиналност и достоверност на материалите по конкурса.

2. Кратки биографични данни на кандидата

Доц. Стоянка Николова е възпитаник на Шуменски университет „Еп. Константин Преславски“, където през 1996 год. получава магистърска степен по химия. През 2003 г. ѝ е присъдена ОНС „доктор“ по научна специалност „Органична химия с органичен синтез“.

От 2004 г. е член на колектива на катедра „Органична химия“, ХФ на ПУ, където изминава пътя на своето академично развитие от асистент до доцент (2012 г.). Член е на Съюза на учените в България и Научно-техническите съюзи. Гост-лектор е по програмата Еразъм+ в Университета в Аликанте, Испания и Университета на Варшава, Полша.

3. Обща характеристика на дейността на кандидата

Учебно-педагогическата дейност на доц. Стоянка Николова включва провеждане на лекции, семинарни и практически упражнения със студенти от различни специалности на ХФ. Тя води лекции, упражнения и семинарни занятия със студенти от специалностите „Биология и химия“ и „Химия и английски език“ автор е на лекционен и практически курс по „Биоорганична химия“ и „Органичен анализ“. Под нейно

ръководство са защитени над 50 студентски дипломни работи. Ръководител или съръководител е на 6 докторанта.

Годишната аудиторна натовареност на доц. Стоянка Николова за последните 5 академични години е 1981 часа, с което е изпълнено допълнителното изискване за придобиване на академични длъжности в ХФ, съгласно което кандидатите трябва да са провели не по-малко от 1080 часа аудиторни занятия със студенти.

Научна и научно-приложна дейност на кандидата

Кандидатката за АД „професор“ е автор на 59 научни труда, реферирани в Scopus и/или Web of Science. За участие в обявения конкурс за професор тя прилага 28 от тях, като всички те са публикувани след заемане на академичната длъжност „доцент“. Направленията на научните трудове са главно в областта на синтеза на нови съединения с потенциална биологична активност и синтез на наночастици. Тематиката на научните трудове отговаря напълно на специалността, по която е обявен конкурса – органична химия и биоорганична химия.

Постиженията от научните изследвания на доц. Стоянка Николова са представени пред научната общност на редица национални и международни форуми чрез 28 доклада и 12 постерни участия.

Съгласно базата данни ORCID доц. Стоянка Николова е изготвила 147 рецензии за 38 статии в международни научни списания; факт, който е показателен за нейната компетентност и научен авторитет.

Доц. Николова е ръководител на един и участник в два проекта, финансирани от фонд „Научни изследвания“, ръководител е на един и участник в четири проекта с финансиране от ПУ „Паисий Хилендарски“ или МУ – Пловдив. Преминала е редица курсове и семинари за повишаване на квалификацията.

4. Съответствие на представените материали с количествените показатели на Правилника за приложение на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ)

Приложените материали от доц. Стоянка Николова за участие в конкурса за АД „професор“ не са използвани в процедура за придобиване на ОНС „доктор“ и за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Показател А

Доц. Стоянка Николова е представила копие от дипломата за присъждане на ОНС „доктор“ А, което покрива изискваните 50 точки на количествените показатели.

Показател В

За покриване изискванията по този показател кандидатката представя 8 научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световно признати бази данни за научна информация (Web of Science и Scopus). Обобщаващо за тези публикации е тяхната тематика – насочен синтез на органични съединения с очакван фармакологичен

ефект за въздействие при синдром на раздразненото черво, повлияване на възпалителните процеси с производни на антрапиловата киселина, синтез на съединения със спазмолитично действие и влагането им в наночастици.

Седем от тези статии са публикувани в списания от първи квартал и една във втори, с което броят на точките по този показател е 195 при изисквани 100 точки.

Показател Г

Под този показател доц. Стоянка Николова представя 20 свои научни статии, част от които следват очертаната вече научна област – дизайн и насочен синтез на 28 съединения с потенциален биологичен ефект, синтез на сребърни наночастици и използването им като лекарство-доставящи средства. По своята репутация списанията, в които са публикувани тези трудове са предимно в първи (15 от тях) и втори (5 статии) квартал.

С общ брой точки 475 доц. Стоянка Николова напълно покрива изискванията по показател Г.

Показател Д

За последните 5 години научните трудове на кандидатката са цитирани 296 пъти и съответните цитати са представени в документите по конкурса. Чрез тази добра цитируемост кандидатката покрива изискваните от Правилника за приложение на ЗРАСРБ 100 точки по показател Д.

По показател Е кандидатката представя доказателства за ръководство и участие в научни проекти, привлечени средства по тези проекти и издадени учебни пособия за университетско образование.

Изпълнението на минималните национални изисквания за заемане на АД „професор“ и тяхното изпълнение от кандидатката е обобщено в следната таблица:

№	Група показатели	Минимален брой точки съгласно Правилника в направление 4.2. Химически науки	Брой точки, изпълнени от доц. Стоянка Николова
1	А	50	50
2	В	100	195
3	Г	200	475
4	Д	100	592
5	Е	150	192

Както вече беше казано по-горе, кандидатката изпълнява и специфичните за ХФ минимални изисквания за провеждане на не по-малко от 1080 часа аудиторни занятия.

5. Научни и научно-приложни приноси на кандидата, отзвук сред научната общност

Доц. Стоянка Николова изминава значителна част от своя досегашен професионален път в Катедра „Органична химия“ на ХФ и научноизследователската ѝ работа е продължение на дългогодишната традиционна тематика, разработвани от тази катедра – синтез на нови хетероциклени съединения с потенциална биологична активност. Бих очертала следните основни приноси на научните трудове на кандидатката (в скоби са дадени номерата на статиите съгласно приложения в документите списък):

- Насочен синтез на съединения с потенциална фармакологична активност и биологичните им изпитвания (статии Г6, Г7, Г8, Г10, Г11, Г12, Г13)

Намерени са синтетични подходи за получаването целеви молекули със спазмолитична, противовъзпалителна и антимикробна активност. Изследвани са търсените биологични свойства на тези съединения с използване на *in vitro* и *in silico* методи. Намерени са ясни зависимости структура – ефект, които в бъдеще могат да насочат към нови възможности за синтез на биоактивни молекули.

- Синтез на сребърни наночастици и използването им като лекарство-доставящо средство (публикации Г1, Г2, Г3, Г4)

Предложени са „зелени“ методи за получаване на наночастиците с използване редуциращите свойства на растителни екстракти, изследвано е освобождаването на активната субстанция, с която са натоварени частиците, и ефекта на тези наночастици при възпалителни процеси в стомашно-чревния тракт и фототермална терапия.

- Изследвания върху извлеци от растителни източници с потенциална биологична активност (Г4, Г5, Г14, Г15, Г16, Г17, Г18, Г19, Г20)

Значителна част от научните трудове на доц. Николова, представени в конкурса, обогатяват познанието за съдържанието на биоактивни съединения в растителни извлеци. Чрез хроматографски и конвенционални аналитични методи е изяснен в значителна степен фитохимичния състав на извлеци от слабопроучени растителни видове; изследвани са антиоксидантните, антибактериалните и противовъзпалителните им свойства. Тези изследвания обогатяват познанието за съдържанието на биоактивни съединения в растителни извлеци и на тази основа разкриват тяхното потенциално приложение в медицината, храненето и козметиката.

Приносите на научните трудове на доц. Николова са както теоретични, така и с потенциал за практическо приложение.

Някои от представените в конкурса публикации са обзори (В1, Г14, Г19), което показва умението на кандидатката критично да обобщава информация от литературни източници. Общо базата данни Scopus реферира 59 научни труда на доц. Николова, като 28 от тях, публикувани в периода 2020-2026 са цитирани близо 300 пъти (без автоцитати). Нейния Хирш-индекс е 12.

6. Оценка на личния принос на кандидата

Макар че всички представени в конкурса научни трудове са плод на колективни усилия на големи авторски колективи от различни научни специалности, водещата роля на кандидатката е добре изразена. От представените за участие в конкурса 28 научни статии доц. Николова е поела отговорността на кореспондиращ автор на 15 от тях, което свидетелства за нейната научна компетентност не само в областта на органичния синтез, но и в прилагането на различни *in vitro*, *ex vivo* и *in silico* биологични изпитвания.

7. Критични забележки и препоръки

Нямам критични бележки по отношение на представените в конкурса материали. Познавам лично доц. Николова, тъй като тя е водила практически упражнения по органична химия в Катедра по химични науки на Фармацевтичен факултет на МУ – Пловдив и в нейно лице имахме един отговорен и уважаван от колеги и студенти преподавател.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от доц. Стоянка Николова Атанасова, дх отговарят на всички изисквания на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Кандидатката в конкурса е представила достатъчен брой научни трудове, публикувани след присъждане на академичната длъжност „доцент“. В нейните работи има оригинални научни и научно-приложни приноси, които са получили международно признание, като всички те са публикувани в списания, издавани от международното академично издателство MDPI. Научната и педагогическа квалификация на Стоянка Николова е несъмнена и нейната амбициозност и последователност я определят като продуктивен изследовател и уважаван преподавател.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържателните се в тях научни и научно-приложни приноси, давам своята положителна оценка и препоръчам на уважаемото научно жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на ХФ за избор на **доц. Стоянка Николова Атанасова, дх** на академичната длъжност „професор“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ в област на висшето образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.2. Химически науки (Органична химия, Биоорганична химия).

6 март 2026 г.

Пловдив

Рецензент:

проф. Марияна Аргирова, дхн